

--- із розмови з Анною КАЛЕНЮХ в днях 20 і 21 серпня 1962 ---

Анна КАЛЕНЮХ, років около 60, кравчиня, постійно замешкала при 7 вулиці і Євгену Б., в Нью Йорк Ситі, відвідала Львів в днях 21-26 червня 1962. Її туди з метою відвідати дві свої сестри і сина Болдана ЗЕЛІН СКОЛО, з першого подружжя. Сина лишила в Лівинні 30 років тому, коли він мав 6 років, ~~залишила в Лівинні~~ Ленер син 6-36, колишній вояк І української Дивізії і учасник бою під Бродами та везень в копальнях в Криворівську впродовж 10 років, живе у Львові. Одружений, має трое дітей, з яких найстарший хлопчик має дванадцять років. А. Н. походить з села Підсолова, Львівської області, де живуть її ~~сестри~~ сестри і різні кузени. Хотіла відвідати Пидсолов, але не дістала дозволу, тому замешкала в готелі Інтуриста у Львів. Це її відвідувало около 30 осіб, в більшості близькі і дальні рідня. Одна сестра А. Н. замужена за священником, який не перейшов на православ'я і тепер працює в єврейській церкві /у Львів/. Має досом жила, дуже доброту. Більшість часу провела Н. за розмовах в приватних мешкання у Львів, а не в готелі. У готелі муслина верталася кожного дня перед 12 вночі. Обов'язково також муслина відіграти кілька подорожній авто з тайдом /молода жінка українка, добрий. мови /щоб оплатити Львів/. Тимовилася, що Львів знає дуже добре з перших війни. Але в часті поїздом показували їй тільки те, що хотіли, напр. парки, буйвіл з зовні, тощо. Коли хотіла зайти до собору св. Юра, таку сказала, що не можна. Іншого дня сама Н. зайшла рано на 9 до Болоської церкви, але зустріла там тільки своїх жінок.

Ліповною темою розмов було становище на селі, зокрема матеріальне положення колоспників, та в місті. Друга важлива тема: як є в Америці. Третя тема: чи буде війна, з наголосом, що вона повинна бути, її чекать.

Становище колоспників дуже важке. Пересичено одержує за тиждень три рублі. Крім того 18 кілограмів збіжжя на місяць в часті с-т робіт та 3 метри одшу селянську засудили за кравціж кількох баранів на три роки, але викупилася хабаром. Щоб заробити прийняття для Н. її рідня кілька днів бігала по Львів. дістали різні жарчі /напр. ярилу, сало, хліб/. Становище в місті ~~жорстоке~~ краще як в селі, але без спекуляції і кравецької жити не можна. Один кузинець Н., механік з повним стажем, заробляє 80 рублів на місяць. Тимчасом пинна харчі такі придбані як в Америці, або пороші. Напр. тузін яєць 80 копійок. У зв'язку з тим люди кажуть, що Хрущов узяв пини американські, але зарплату лишев советську. Але всі признають, що тепер краще як було за Сталіна. Не тільки тому, що можна свободніше говорити, але поправилось також матеріальне становище. Остаточо можна було б погортитись з режимом, який Хрущов дав більше їсти і в що відянувшись". Тому, що того не дає, люди ждуть на війну. Питають коли Америка почне. Але єдині з кузинець Н., що був присутний при цій розмові і є мабуть комсомольцем, сказав, що Рад. Союз тільки жде на те, щоб Америка почала: "тоді ми вам покажемо". На це відповів 12 річний син Болдана З.: "Важко не вірте, комуністи все одержать Н. каже, що одержать за свого вника, бо він дуже часто атякує режим і каже, що його одолити так тамо думать.

інтересування Америки велике, передусім з огляду на матеріальний добробут. Нехто не хотів вірити, що Н., як кравчиня може виробити 80 дол. тижнево. Про це випитували її зокрема молоді кельнери в готелі/українці/, питаючи скільки вони заробляють в Америці. Натійшов менеджер і накривав на них за те, що ведуть незвольнені розмови замість працювати. Коли вони відійшли, він сам/лиш ок. 35, українцем/, почав ставити ці самі питання. Крім того дуже цинікувся звички Н. так добре говорити укр. мовою, хоч вона вже 30 років в Америці. З великою увагою слухав, коли вона почала оповідати про українські школи в Америці, про організації, тощо.

Н. твердить, що вона не чула російської мови у Ль., хоч ходила багато по місті. Уважає, що всі говорять по українськи. В упрямі купували в її основі є також всі українці, з вином голівні/російських або може українців зі сходу/.

Коли Н. відізнала, на левовищі у Ль. збралася велика скількість людей, себто практично усі, що її відвідували. Принесли багато цукру, зокрема цукоронів і квітів та овочів. Коли вже прашалася з останніми, отже безпосередньо перед відїздом, до неї підійшла якась вдатна на чорно жінка, ок. 40 років, врянула її китицю маків та сказала: "Прощу передати привіт від Союзу Українок для Союзу Українок в Америці. Ітайте Лягуна і паню Пелешок". Н. так замислася, що не знала що сказати, бо уявляючи, що в Україні Союз Українок не існує. Але маки взяла. Перевезла їх разом з частинкою інших квітів аж до Нью Йорку і там задала в літак. Квітів не розвивала. Інші квіти і овочі її збрали на левовищі в Н.Й.

Її робота коштувала 1003 долари, а пенний побут в Інтеристи 35 дол. за кожний день. Зі Ль. відїхала в 10 перед полуднем, а до Н.Й. приїхала на 11 вечором.

Н. хоче статистично до А. сина. Писала до Хрушова, але не пістала відповісти. В 1964 році хоче їхати знову. Випускає дуже проворна. Робить порівняно інтелігентне враження. Але каже, що має слабу пам'ять. Фрагмент з привітом для Союзу Українок здала зовсім припавково при кінці першої зголошувальної розмови.

М.